קקל
קרן קיימת לישראל
K K L - J N F
החטיבה
לחינוך ולקהילה

אמפיתאטרון

2 אמפיתאטרון

אמפיתיאטרון הוא מבנה ציבורי מהעת העתיקה, בעיקר מתקופת האימפריה הרומית. הוא שימש בדרך כלל לשני סוגי מופעים: קרבות גלדיאטורים, שהיו לוחמים שהוכשרו להילחם בינם לבין עצמם, או וֶנֶטִיוֹנֶס - גלדאטורים שנלחמו מול חיות טרף. בלשון חז"ל גלדיאטורים מכונים לוּדָרים.

* פירוש המילה אמפי ביוונית הוא סביב, משני הצדדים. האמפיתיאטרון הוא יצירה רומית שמתבססת על התיאטרון, וצורתו עגולה או עגלגלה. האמפיתיאטרון והתיאטרון הרומי נבדלו בצורתם ובשימוש שלהם.

חלקי האמפיתיאטרון

1. **הזירה נקראת אָרֵנָה** - מלשון חול, שנועד לספוג את הדם.
2. **מערכת התעלות בתוך הארנה** - משם הוציאו את בעלי החיים שאוכסנו במקום לפני הקרב. מערכת התעלות כוסתה בלוחות עץ שבחלק מהם היו פתחים וכן דלת, שאפשרו להוציא את בעלי החיים. במקומות מסוימים, למשל בקולוסאום שברומא, נמצאו מעין מעליות חבלים, שבעזרתן העלו את החיות בכלובים למפלס הארנה.
3. **מושבי הקהל** סביב הארנה נבנו על גבי קמרונות סביב ב-360 מעלות, ויצרו מבנה שלם בצורת אליפסה. המושבים מופרדים בקיר גבוה מהארנה. הקיר נועד לשמור על ביטחונם של הצופים ולהרחיקם מחיות הטרף בזירה.
4. **אָדיטוּס מקסימוּס** - כניסה לקהל ולגלדיאטורים. היו שתיים כאלה,והן מוקמו זו מול זו על ציר האורך.
5. **מקום מושבו של הקיסר** או האישיות החשובה במופע היה אזור מוגבה ומופרד משאר המושבים. בטקס שלפני המשחקים עברו הגלדיאטורים מול התיבה של הקיסר ובירכו:

"AVE IMPERATOR MORITURI TE SALUTAN"

"שא ברכה הקיסר - היוצאים למוות מצדיעים לך"

מהלך הקרב

1. כאשר אחד הלוחמים נפל פצוע - הקיסר רצה לדעת מה עמדת הקהל. אם הצופים אהבו את צורת הלחימה שלו הם צעקו "MITE", כלומר "הנח לו", והקיסר הרים את האגודל כלפי מעלה. ואז שוחרר הגלדיאטור עד הקרב הבא. אם הצופים לא אהבו את צורת הלחימה שלו, הם צעקו "YUGULA", כלומר "הרוג אותו", והקיסר הוריד את האגודל כלפי מטה.